

ເພື່ອຮັບປະກັນທາງດ້ານສະບຽງອາຫານ ແລະ ໂພຊະນາການໃຫ້ແກ່ຊາວ
ກະສິກອນໃນເຂດບ້ານເປົ້າໝາຍຂອງໂຄງການກະສິກຳເພື່ອໂພຊະນາການ

ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້

ປື້ມຄຸ້ມສິ່ງເສີມເຕັກນິກ

ການລ້ຽງກົບໃນຄອກຢູ່ພື້ນທີ່ປູກຜັກສວນຄົວ

ບ້ານໂພນໄຊ ເມືອງໄຊເສດຖາ ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ ສ ປປ ລາວ.
Phonexay village, Saysettha district, Vientiane Capital,
Lao PDR.

ໂທ: +856 20 416 556

Fax: +856 20 416 556

E-mail : ssfsn.project@gmail.com

ເວັບໄຊ້: www.afn.gov.la

ໂຄງການກະສິກຳ ເພື່ອໂພຊະນາການ

ມັງກອນ, 2019

ເອກະສານອ້າງອີງ

ກົມຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດ ແລະ ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ. 2013. ຄວາມຮູ້
ພື້ນຖານກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ.

ສູນຄົ້ນຄ້ວາການປະມົງ. 2002. ການລ້ຽງກົບໃສ່ຄອກດິນ. ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ
ກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ແຫ່ງຊາດ, ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້.

ສູນຄົ້ນຄ້ວາການປະມົງ. 2003. ການລ້ຽງກົບໃນນາເຂົ້າ. ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ
ກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ແຫ່ງຊາດ, ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້.

ບຸນສິງ ວົງວິຈິດ. 2001. ການລົງສໍາຫຼວດການລ້ຽງກົບຂອງຊາວກະສິກອນ
ໃນ 8 ຕົວເມືອງຂອງນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ. ຄະນະກະເສດສາດ.
ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ.

ລັດດາວັນ ມະນີສີ 2004. ການສໍາຫຼວດກົບໃນ 7 ຕົວເມືອງຂອງ
ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ. ຄະນະກະເສດສາດ. ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງ
ຊາດ.

11. ຂໍ້ແນະນຳໃນການນຳໄປຜັນຂະຫຍາຍ ແລະ ຈັດຕັ້ງ

ປະຕິບັດອອກສູ່ວົງກ້ວາງ

- ເຕັກນິກການລ້ຽງກົບໃນຄອກຢູ່ໃນພື້ນທີ່ປູກຜັກສວນຄົວ ແມ່ນເຕັກນິກໜຶ່ງສາມາດສົ່ງເສີມໄດ້ໃນພື້ນທີ່ບ້ານເປົ້າໝາຍຂອງໂຄງການ.
- ພະນັກງານສົ່ງເສີມຂັ້ນແຂວງ, ຂັ້ນເມືອງ ແລະ ສູນບໍລິການເຕັກນິກຄວນສ້າງຕົວແບບເຕັກນິກດັ່ງກ່າວຢູ່ໃນສູນບໍລິການເຕັກນິກ ແລະ ຄອບຄົວແບບ.

ການລ້ຽງກົບໃນຄອກໜອງດິນຢູ່ພື້ນທີ່ປູກຜັກສວນຄົວ

ຂໍ້ແນະນຳ

ປຶ້ມຄູ່ມືນີ້ແມ່ນເຈດຕະນາເຮັດໃຫ້ການນຳໃຊ້ເຄື່ອງມືງ່າຍຂຶ້ນໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ນຳສະເໜີຈຸດປະສົງຂໍ້ມູນເບື້ອງຕົ້ນຂອງການນຳໃຊ້ປຶ້ມຄູ່ມື ກ່ຽວກັບການປັບຕົວທາງດ້ານເຕັກນິກ ການລ້ຽງປາແບບປະສົມປະສານຮ່ວມກັບລ້ຽງໝູ ຢູ່ໃນບ້ານເປົ້າໝາຍ ໂຄງການ ກະສິກຳເພື່ອ ໂພຊະນາການ ເຂດພາກເໜືອຂອງປະເທດລາວ.

ປຶ້ມຄູ່ມືດັ່ງກ່າວໄດ້ຖືກພັດທະນາ ແລະ ປັບປຸງໃຫ້ແທດເໝາະໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂອງໂຄງການ ກະສິກຳເພື່ອ ໂພຊະນາການ ໂດຍມີການຮ່ວມມືກັບນັກວິຊາການສະເພາະດ້ານ ແລະ ພະນັກງານປະສານຂອງໂຄງການ NAFRI/DAEC ເພື່ອພັດທະນາມາເປັນເຄື່ອງມືໃຫ້ແກ່ພະນັກງານຂັ້ນແຂວງ, ເມືອງ ສາມາດຖ່າຍທອດໄປເຖິງຕາມຄວາມຕ້ອງການຂອງຊາວກະສິກອນໃນພື້ນທີ່ເປົ້າໝາຍໂຄງການ.

ຂຽນ ແລະ ຮຽບຮຽງໂດຍ:
ອຸໄລທຳ ລາຊະສີມມາ

ອອກແບບ ແລະ ຈັດໜ້າໂດຍ:
ອຸໄລທຳ ລາຊະສີມມາ ແລະ ອານິງ ວິໄລວັນ

ຜູ້ກວດແກ້:
ປອ ກາວິພອນ ພຸດທະວົງ, ຄຳພອນ ມູນລະໄມ, ທິງສະຫວັນ ແກ້ວມະນີ

ສາລະບານ

ຕາຕະລາງ 7: ການລ້ຽງກົບໃນອ່າງຊີມັງຂະໜາດ(2x3ແມັດ)ໃນພື້ນທີ່ປູກຜັກ

	ໜ້າ
ຂໍ້ແນະນຳ	3
ສາລະບານ	4
ຄຳນຳ	5
1. ຄວາມສຳຄັນຂອງການລ້ຽງກົບໃນຄອກຢູ່ພື້ນທີ່ປູກຜັກສວນຄົວ	6
2. ຜົນປະໂຫຍດທາງໂພຊະນາການ ຫລື ສ້າງລາຍຮັບ ເພື່ອເປັນເງື່ອນໄຂເຂົ້າເຖິງອາຫານ	7
3. ຮູບແບບຂອງການລ້ຽງກົບທີ່ແທດເໝາະກັບການ ລ້ຽງໃນພື້ນທີ່ປູກຜັກສວນຄົວ	8
4. ຂັ້ນຕອນການລ້ຽງກົບ	11
5. ປະເພດພະຍາດ ແລະ ວິທີປ້ອງກັນພະຍາດໃນ ການລ້ຽງກົບ	17
6. ຂໍ້ຄວນລະວັງ ແລະ ສິ່ງທີ່ຕ້ອງເອົາໃຈໃສ່	19
7. ການເກັບກູ້ຜົນຜະລິດ ແລະ ຈຳໜ່າຍຕະຫຼາດ	20
8. ເງື່ອນໄຂ ແລະ ຄວາມສາມາດຂອງຊາວກະສິກອນ	22
9. ການປະເມີນທາງດ້ານການຕະຫຼາດ	24
10. ການຄິດໄລ່ຕົ້ນທຶນການຜະລິດ ແລະ ລາຍຮັບ	26
11. ຂໍ້ແນະນຳໃນການນຳໄປຜັນຂະຫຍາຍ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດອອກສູ່ວົງກ້ວາງ	28
ເອກະສານອ້າງອີງ	29

ເນື້ອທີ່ໜອງປາຜ້າຢາງ (ຕາແມັດ)		20						
ໄລຍະການເກັບກ່ຽວ (ເດືອນ)		4	ເຕັກນິກທົ່ວໄປ			ເຕັກນິກນຳສະເໜີ		
ຜົນການຜະລິດ								
ຈຳນວນຜົນຜະລິດຂາຍ								
		ຫົວໜ່ວຍ	ຈຳນວນ	ລາຄາ ກີບ	ມູນຄ່າ ກີບ	ຈຳນວນ	ລາຄາ ກີບ	ມູນຄ່າ ກີບ
ຜົນຜະລິດ	ການປູກຜັກ	ກິໂລ	300	4,000	1,200,000	200	4,000	800,000
	ການລ້ຽງກົບ	ກິໂລ				100	30,000	3,000,000
ຜົນຜະລິດ/ລາຍຮັບ					1,200,000			3,800,000
1. ປັດໃຈການຜະລິດ					255,000			1,425,000
ແນວພັນຜັກ		ກິໂລ	0.5	70,000	35,000	0.5	70,000	35,000
ເຮັດຂົວອ້ອມສວນຜັກ (5x10ແມັດ)		ແມັດ	30	5,000	150,000	30	5,000	150,000
ອຸປະກອນອື່ນໆໃນການເຮັດສວນ		ຊຸດ	1	70,000	70,000	1	70,000	70,000
ແນວພັນກົບ		ໂຕ				500	700	350,000
ອ່າງຊີມັງ		ອ່າງ				1	100,000	100,000
ແຍງຂຽວ		ກໍ່				1	120,000	120,000
ອາຫານສຳເລັດ		ເປົາ				4	150,000	600,000
2. ຄ່າແຮງງານ (1ຄົນ)					420,000			840,000
ແຮງງານ		ຊົ່ວໂມງ	60	7,000	420,000	120	7,000	840,000
ຕົ້ນທຶນລວມ					675,000			2,265,000
ກຳໄລ (ລາຍຮັບ-ຕົ້ນທຶນ)					525,000			1,535,000

10. ການຄິດໄລ່ຕົ້ນທຶນການຜະລິດ ແລະ ລາຍຮັບ

ຕາຕະລາງ 6: ການລ້ຽງກົບໃນຄອກໜອງດິນຂະໜາດ(2x3 ແມັດ) ໃນພື້ນທີ່ປູກຜັກສວນຄົວ ຂະໜາດ 5x10 ແມັດ

ເນື້ອທີ່ໜອງປາຜ່າຢາງ (ຕາແມັດ)		20						
ໄລຍະການເກັບກ່ຽວ (ເດືອນ)		4	ເຕັກນິກທົ່ວໄປ		ເຕັກນິກນໍາສະເໜີ			
ຜົນການຜະລິດ								
ຈໍານວນຜົນຜະລິດຂາຍ								
		ຫົວໜ່ວຍ	ຈໍານວນ	ລາຄາ	ມູນຄ່າ	ຈໍານວນ	ລາຄາ	ມູນຄ່າ
				ກີບ	ກີບ		ກີບ	ກີບ
ຜົນຜະລິດ	ການປູກຜັກ	ກິໂລ	300	4,000	1,200,000	200	4,000	800,000
	ການລ້ຽງກົບ	ກິໂລ				100	30,000	3,000,000
ຜົນຜະລິດລາຍຮັບ					1,200,000			3,800,000
1. ປັດໃຈການຜະລິດ					255,000			1,355,000
ແນວພັນຜັກ		ກິໂລ	0.5	70,000	35,000	0.5	70,000	35,000
ເຮັດຂົວອ້ອມສວນຜັກ (5x10ແມັດ)		ແມັດ	30	5,000	150,000	30	5,000	150,000
ອຸປະກອນອື່ນໆໃນການເຮັດສວນ		ຊຸດ	1	70,000	70,000	1	70,000	70,000
ແນວພັນກົບ		ໂຕ				500	700	350,000
ຜ້າຢາງ		ແມັດ				2	15,000	30,000
ແຍງຂຽວ		ກໍ່				1	120,000	120,000
ອາຫານສໍາເລັດ		ເປົາ				4	150,000	600,000
2. ຄ່າແຮງງານ (1ຄົນ)					420,000			840,000
ແຮງງານ		ຊົ່ວໂມງ	60	7,000	420,000	120	7,000	840,000
ຕົ້ນທຶນລວມ					675,000			2,195,000
ກໍາໄລ (ລາຍຮັບ-ຕົ້ນທຶນ)					525,000			1,605,000

ຄໍານໍາ

ຊັ້ນສັດນໍ້າ (ກົບ) ເປັນແຫຼ່ງທາດຊີ້ນທີ່ສໍາຄັນ ຊາວກະສິກອນ ເອົາມາບໍລິໂພກເປັນປະຈໍາວັນ, ການຫາສັດນໍ້າ ໃນແຫຼ່ງນໍ້າທໍາມະຊາດໃນປະຈຸບັນແມ່ນຫາໄດ້ໜ້ອຍ. ການລ້ຽງກົບ ແມ່ນທາງເລືອກໜຶ່ງທີ່ສາມາດປະຕິບັດໄດ້ຮັບຜົນດີ ແລະ ມີການລ້ຽງກັນຢ່າງແຜ່ຫຼາຍ ນອກນັ້ນຍັງເປັນການຮັບປະກັນດ້ານສະບຽງອາຫານ ແລະ ສ້າງລາຍຮັບໃຫ້ແກ່ຄອບຄົວ.

ປຶ້ມຄູ່ມືສະບັບນີ້ ໄດ້ພັດທະນາຂຶ້ນ ເພື່ອຕອບສະໜອງດ້ານວິຊາການໃຫ້ຊາວກະສິກອນ ແລະ ຜູ້ລ້ຽງກົບ ເພື່ອສາມາດເອົານໍາໃຊ້ໃນວຽກງານຕົວຈິງໃນເຂດພື້ນທີ່ບ້ານເປົ້າໝາຍຂອງໂຄງການ ກະສິກໍາເພື່ອ ໂພຊະນາການ .

ຜູ້ຂຽນໄດ້ສັງລວມ ແລະ ຄັດຈໍອນເອົາຂໍ້ມູນດ້ານເຕັກນິກວິຊາການຈາກການຄົ້ນຄວ້າທົດລອງຂອງສູນຄົ້ນຄວ້າການປະມົງ, ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າກະສິກໍາປ່າໄມ້, ແລະ ພັດທະນາຊຸມນະບົດ, ຕໍາລາຕ່າງໆຈາກບັນດາກົມທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ປະສົບການ ຕົວຈິງຈາກພາກສະໜາມທີ່ມີຄວາມສໍາເລັດ.

1. ຄວາມສໍາຄັນຂອງການລ້ຽງກົບໃນພື້ນທີ່ປູກຜັກສວນຄົວ

- ພື້ນທີ່ ທີ່ມີຄວາມແຫ້ງແລ້ງ ຫຼື ທີ່ມີນໍ້ານ້ອຍ, ຜູ້ລ້ຽງກົບສາມາດນໍາໃຊ້ການລ້ຽງໃນຄອກ ໜອງຜ້າຢາງໄດ້ໂດຍນໍາໃຊ້ນໍ້າຈາກນໍ້າສ້າງ ຫຼື ນໍ້າບາດານມາລ້ຽງ.
- ສາມາດລ້ຽງກົບໃນພື້ນທີ່ຈໍາກັດໄດ້ ແລະ ມີຄວາມສະດວກໃນການບົວລະບັດຮັກສາ.
- ໃຊ້ເວລາການລ້ຽງພຽງແຕ່ 3 - 4 ເດືອນກໍ່ສາມາດເອົາມາບໍລິໂພກ ຫຼື ຈໍາໜ່າຍສ້າງລາຍໄດ້ໃຫ້ແກ່ຄອບຄົວ.
- ຖ້າລ້ຽງກົບໃນພື້ນທີ່ການຜະລິດຍັງຊ່ວຍຂ້າສັດຕູຜູ້ຮຸກຮ້າຍ ເປັນຕົ້ນແມ່ນແມງໄມ້ຊະນິດຕ່າງໆ.

ການລ້ຽງກົບໃນຄອກຢູ່ພື້ນທີ່ປູກຜັກສວນຄົວ

9.2 ອຸປະກອນ ແລະ ແນວພັນໃນການປູກຜັກສວນຄົວ

- ດ້ານອຸປະກອນໃນການປູກຜັກສວນຄົວໃນລະດັບຄອບຄົວທີ່ມີຂະໜາດສວນຜັກ 5 ແມັດ x 10 ແມັດ.
- ແນວພັນຜັກສາມາດຊື້ໄດ້ໃນເຂດບ້ານ, ເມືອງ, ແຂວງ ແລະ ຜະລິດເອງໄດ້ໃນຄອບຄົວ.

ຕາຕະລາງ 5: ລາຄາຂອງອຸປະກອນ ແລະ ແນວພັນໃນການລ້ຽງກົບ

ລ/ດ	ລາຍການ	ຫົວໜ່ວຍ/ ລາຄາ (ກີບ)
1	ແນວພັນຜັກ 1 ກິໂລ	70,000
2	ຜ້າກັ້ນແສງ 1 ແມັດ	10,000
3	ບົວຫົດຜັກ 1 ອັນ	30,000
4	ຈີກ 1 ອັນ	45,000
6	ປຸ້ຍວິທະຍາສາດ 1 ກິໂລກຼາມ	10,000
7	ຜຸ່ນຄອກ 1 ເປົາ	5,000
8	ຄ່າແຮງງານ 1 ຄົນ/ມື	50,000

9.3 ການຕະຫຼາດ

- ສາມາດຂາຍລູກປາໃຫ້ຊາວກະສິກອນຜູ້ລ້ຽງໃນເຂັດບ້ານ, ເມືອງ ແລະ ແຂວງ
- ສາມາດຂາຍໃຫ້ພໍ່ຄ້າຄົນກາງເພື່ອນໍາໄປຂາຍຕໍ່ໃຫ້ເຂດບ້ານ, ເມືອງ ແລະ ແຂວງອື່ນໆ.

9. ການປະເມີນທາງດ້ານການຕະຫຼາດ

9.1 ອຸປະກອນ ແລະ ແນວພັນໃນການລ້ຽງ

- ອຸປະກອນໃນລ້ຽງກົບໃນຄອກ.
- ແນວພັນປາກົບສາມາດຊື້ໄດ້ໃນເຂດ ເມືອງ, ແຂວງ ແລະ ຜູ້ຜະລິດລູກປາໃນເຂດບ້ານ
- ອາຫານສໍາເລັດຮູບສາມາດຊື້ໄດ້ໃນເຂດເມືອງ ແລະ ແຂວງ.

ຕາຕະລາງ 4: ລາຄາຂອງອຸປະກອນ ແລະ ແນວພັນໃນການປູກຜັກສວນຕົວ

ລ/ດ	ລາຍການ	ຫົວໜ່ວຍ/ ລາຄາ (ກີບ)
1	ແນວພັນກົບ 1 ໂຕ	700
2	ຜ້າຢາງດໍາ 1 ແມັດ	10,000
3	ດາງຂຽວ 1 ກໍ້ (30 ແມັດ)	80,000
4	ອາຫານສໍາເລັດຮູບ 1 ເປົາ	155,000
5	ຜ້າກັ້ນແສງ 1 ແມັດ	10,000
6	ຄ່າແຮງງານ 1 ຄົນ/ມື	50,000

2. ຜົນປະໂຫຍດທາງໄພຊະນາການ ຫລື ສ້າງລາຍຮັບເພື່ອເປັນ

ເງື່ອນໄຂເຂົ້າເຖິງອາຫານ

- ຜົນປະໂຫຍດຂອງ ການລ້ຽງກົບໃນຄອກຢູ່ໃນພື້ນທີ່ປູກຜັກສວນຄົວແມ່ນ ເຕັກນິກການລ້ຽງກົບທີ່ໄດ້ນໍາໃຊ້ຕົ້ນທຶນຕໍ່າໃນການລ້ຽງ
- ສາມາດນໍາໃຊ້ເຂົ້າໃນພື້ນທີ່ປູກຜັກສວນຄົວ ແລະ ເພີ່ມຜົນຜະລິດໃຫ້ສູງຂຶ້ນ.
- ກົບຍັງເປັນແຫຼ່ງອາຫານທາດຊີ້ນ (ກົບ) ໃຫ້ແກ່ຄອບຄົວຊາວກະສິກອນໃນເຂດຊົນນະບົດ.
- ຊີ້ນກົບສາມາດນໍາມາ ປຸງແຕ່ງເປັນອາຫານໄດ້ຫຼາຍຊະນິດເຊັ່ນ: ປີ້ງ, ອົບ, ຕົ້ມ ແລະ ອື່ນໆ.

ການປຸງແຕ່ງອາຫານຈາກຊີ້ນກົບ(ຈີນ)

ການປຸງແຕ່ງອາຫານຈາກຊີ້ນກົບ (ຂົວ)

3. ຮູບແບບຂອງການລ້ຽງກົບທີ່ແທດເໝາະກັບການລ້ຽງໃນຜື່ນ ທີ່ປຸກຜັກສວນຄົວ

3.1 ຮູບແບບການລ້ຽງໃນຄອກໜອງດິນ

- ໜອງດິນມີຄວາມເໝາະສົມໃນການລ້ຽງກົບ ເພາະວ່າມີຕົ້ນທົນຕໍ່າ
ສາມາດນໍາໃຊ້ວັດຖຸດິບທີ່ຫາໄດ້ງ່າຍໃນທ້ອງຖິ່ນມສ້າງຄອກໄດ້.
- ການລ້ຽງກົບໃນໜອງດິນມີສະພາບແບບທໍາມະຊາດຫຼາຍທີ່ສຸດ.
- ສາມາດສ້າງຄອກກົບໄດ້ແຕ່ຂະໜາດ 2x3 ແມັດ ຫຼື 3x4 ແມັດ
ແລະ ມີຄວາມສູງ 60 ຊັງຕີແມັດ ແມ່ນເໝາະສົມໃນເນື້ອທີ່ຂອງ
ສວນຄົວ.

ການລ້ຽງກົບໃນຜື່ນທີ່ປຸກຜັກສວນຄົວຂະໜາດ 10x10ແມັດ ທີ່ເມືອງຝຽງ

ຮູບແບບການລ້ຽງກົບໃນຄອກໜອງດິນຢູ່ຜື່ນທີ່ປຸກຜັກສວນຄົວ

ຂະໜາດກົບທີ່ລ້ຽງຄວນມີຂະໜາດເທົ່າກັນເພື່ອປ້ອງກັນການກິນກັນເອງ

8. ເງື່ອນໄຂ ແລະ ຄວາມສາມາດຂອງຊາວກະສິກອນ

- ຕ້ອງເປັນຄົນມັກອາຊີບດ້ານການກະສິກໍາ (ການປູກ-ການລ້ຽງ)
- ເປັນຄົນດຸໝັ່ນຂະຫຍັນພາກພຽນ ແລະ ມີຈິດໃຈກ້ວາງຂວາງ
- ເປັນຄົນຊອກຮູ້ຫາບົດຮຽນອັນໃໝ່ໆ ແລະ ສາມາດຖ່າຍຖອດບົດຮຽນໃຫ້ຄົນອື່ນໄດ້
- ຄອບຄົວຊາວຄວນມີພື້ນທີ່ເໝາະສົມໃນການປູກຝັງ-ລ້ຽງສັດ ຫຼື ມີສວນຄົວເຮືອນ
- ສວນຄົວເຮືອນຕ້ອງມີນ້ຳໃຊ້ໄດ້ຕະລອດປີ
- ຕ້ອງມີແຫຼ່ງນ້ຳໃຊ້ເຊັ່ນ: ແມ່ນ້ຳ, ຫວ້ຍ, ຊົນລະປະທານ ແລະ ລະບົບນ້ຳລົນເປັນຕົ້ນ
- ແຮງງານໃນການນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນກິດຈະກຳການລ້ຽງກົບຄວນມີແຮງງານໃນຄອບຄົວໜຶ່ງຄົນຂຶ້ນໄປ.
- ມີຄວາມຮັກໃນການລ້ຽງປາ ແລະ ສັດນ້ຳ (ກົບ).

ການລ້ຽງກົບໃນພື້ນທີ່ປູກຝັງສວນຄົວຂະໜາດ 10x15 ແມັດ ທີ່ເມືອງປາລາຍ

3.2 ຮູບແບບການລ້ຽງໃນອ່າງຊີມັງ

- ການລ້ຽງກົບໃນອ່າງຊີມັງສາມາດລ້ຽງໄດ້ໃນພື້ນທີ່ຈຳກັດຂອງສວນຄົວຂອງຊາວກະສິກອນ.
- ສາມາດສ້າງຄອກກົບຮູບແບບອ່າງສີ່ຫ່ວງແຕ່ຂະໜາດ 2x3 ແມັດ ຫຼື 3x4 ແມັດ ແລະ ມີຄວາມສູງ 60 ຫາ 70 ຊັງຕີແມັດ, ນອກນັ້ນຍັງສາມາດນຳໃຊ້ອ່າງກົມແບບສຳເລັດຮູບມີຂະໜາດ 1 ແມັດ ຫຼື 1.2 ແມັດ ແລະ ມີຄວາມສູງ 50 ຊັງຕີແມັດ.
- ລະບົບອ່າງລ້ຽງຕ້ອງມີທໍ່ລະບາຍນ້ຳໃນການປ່ຽນຖ່າຍນ້ຳໄດ້ຕະຫຼອດເວລາໃນໄລຍະການລ້ຽງ.

ຮູບແບບການລ້ຽງກົບໃນອ່າງຊີມັງ(ອ່າງກົມ)ຢູ່ພື້ນທີ່ປູກຝັງສວນຄົວ

3.3 ຮູບແບບການລ້ຽງກົບໃນກະຊັງ

- ການລ້ຽງກົບໃນກະຊັງໃນຜືນທີ່ໜອງປາຢູ່ໃນຜືນທີ່ຂອງສວນຄົວຂອງຊາວກະສິກອນ.
- ຂະໜາດກະຊັງລ້ຽງຄວນມີຂະໜາດແຕ່ 1x2 ແມັດ, 2x3 ແມັດ ແລະ 3x4 ແມັດ ແລະ ມີຄວາມສູງ 1 ແມັດ.
- ກະຊັງລ້ຽງກົບຕ້ອງມີຝາປິດເພື່ອປ້ອງກັນສັດຕູກົບເຊັ່ນ: ພວກນົກ ຊະນິດຕ່າງໆ, ງູ, ແມວ ແລະ ໜູ ເປັນຕົ້ນ.
- ກົບລ້ຽງໃນກະຊັງສາມາດຈະເລີນເຕີບໃຫຍ່ໄວ ແລະ ສົມບູນດີ.

ຮູບແບບການລ້ຽງກົບໃນກະຊັງໃນຜືນທີ່ໜອງປາ

ກົບທີ່ມີຂະໜາດເທົ່າກັນ ແລະ ມີຄວາມຕ້ອງການຂອງຕະຫຼາດ

ການຈັບກົບລ້ຽງຂາຍໃນຄັ້ງດຽວຂອງຊາວກະສິກອນຢູ່ເມືອງປາກລາຍ

7. ການເກັບກູ້ຜົນຜະລິດ ແລະ ຈຳໜ່າຍຕະຫຼາດ

- ການລ້ຽງກົບໄດ້ໄລຍະເວລາ 3 ຫາ 4 ເດືອນ ສາມາດເກັບກູ້ຜົນຜະລິດອອກຂາບຫຼາຍຄັ້ງໂດຍຈັບກົບທີ່ມີຂະໜາດໃຫຍ່ຂາຍກ່ອນຂະໜາດກົບຊື່ນທີ່ຕ້ອງການຂອງຕະຫຼາດແມ່ນ 3 ຫາ 4 ໂຕຕໍ່ກິໂລກຼາມ.
- ຖ້າກົບໄດ້ຂະໜາດຂອງຕະຫຼາດຕ້ອງການແມ່ນຈັບກົບຂາຍຄັ້ງດຽວ ແລະ ໄດ້ກະກຽມລ້ຽງໃນງວດຕໍ່ໄປ.

ການຈັບກົບລ້ຽງຂາຍໄດ້ຫຼາຍຄັ້ງ ຂອງຊາວກະສິກອນຢູ່ເມືອງພຽງ

4. ຂັ້ນຕອນການລ້ຽງກົບ

4.1 ກະກຽມຄອກໜອງດິນ ຫຼື ອ່າງຊີມັງ

- ສະຖານທີ່ຈະລ້ຽງຕ້ອງຝື້ນທີ່ພຽງ ແລ້ວສ້າງຄອກຕາມ່າງຂຽວຂະໜາດ 2x3 ແມັດ ຫຼື 3x4 ແມັດ, ສ້າງໜອງຜ້າຢາງ ຂະໜາດ (0.6x0.6 ແມັດ) ເລິກ 15 ຊັງຕີແມັດ 2 ອ່າງຂະໜາດ ແລະ ເຮັດບ່ອນໃຫ້ອາຫານ.
- ໜອງຜ້າຢາງຕ້ອງໃສ່ທໍລະບາຍນ້ຳເພື່ອປ່ຽນຖ່າຍນ້ຳ ເວລານ້ຳເນົ່າເສຍ ຫຼື ສາມາດຖ່າຍນ້ຳໄດ້ທຸກວັນແມ່ນດີທີ່ສຸດ.
- ຄອກລ້ຽງກົບຄວນມີຂະໜາດ 2x3, 3x4 ແມັດ, 4x6 ແລະ 6x8 ແມັດ, ຖ້າເປັນອ່າງຊີມັງຄວນມີຂະໜາດ 2x3 ແມັດ ແລະ 3x4 ແມັດ.

ການກະກຽມອ່າງຜ້າຢາງໃນການລ້ຽງກົບໃນຄອກໜອງດິນ

ຮູບການສ້າງອ່າງລ້ຽງກົບແບບອ່າງສີ່ຫຼ່ຽມ

ຮູບການສ້າງອ່າງລ້ຽງກົບແບບອ່າງກົມ

6. ຂໍ້ຄວນລະວັງ ແລະ ສິ່ງທີ່ຕ້ອງເອົາໃຈໃສ່

6.1 ຂໍ້ຄວນລະວັງ

- ການເລືອກສະຖານທີ່ລ້ຽງກົບຄວນຢູ່ໃກ້ເຮືອນເພື່ອການປົວລະບັດຮັກສາງ່າຍ.
- ການລ້ຽງກົບບໍ່ຄວນລ້ຽງໃນຍາມໜາວເພາະວ່າກົບຈະບໍ່ກິນອາຫານ ແລະ ຈະເລີນເຕີບໃຫຍ່ຊ້າ.
- ສະຖານທີ່ລ້ຽງຄວນເຮັດຕາມ່າງປ້ອງກັນທີ່ແໜ້ນໜາດີເພື່ອປ້ອງກັນກົບອອກ ແລະ ສັດຕູຂອງກົບ.

6.2 ສິ່ງທີ່ຕ້ອງເອົາໃຈໃສ່

- ຕ້ອງລ້ຽງຂີ້ກະເດືອນເພື່ອເປັນອາຫານເສີມໃຫ້ກົບກິນ ແລະ ຈະຫລຸດຕົ້ນທຶນອາຫານສໍາເລັດຮູບ.
- ຖ້າການລ້ຽງກົບທີ່ມີຜົນກະທົບຈາກສະພາບທີ່ມີການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດໃຫ້ປຶກສາຫາລືກັບວິຊາການລ້ຽງສັດນໍ້າຂັ້ນເມືອງ, ຂັ້ນແຂວງ ຫຼື ຜູ້ທີ່ມີປະສົບການໃນການລ້ຽງກົບ.

ການເອົາຜັກຕົບເຮັດປ່ອນລີ້ຊ້ອນຂອງການລ້ຽງກົບ

5.2 ວິທີການປ້ອງກັນພະຍາດໃນການລ້ຽງກົບ

- ຝື່ນທີ່ລ້ຽງກົບຕ້ອງສະອາດ ແລະ ມີແສງແດດສອງເຖິງຝື່ນດິນໄດ້.
- ນ້ຳທີ່ໃຊ້ລ້ຽງກົບຕ້ອງມີການປ່ຽນຖ່າຍນ້ຳອອກໄດ້ທຸກຄັ້ງໃນເວລາອາລະໄມຝື່ນທີ່ຄອກໜອງດິນ ຫຼື ອ່າງຊີມັງ.
- ຖ້າລ້ຽງກົບໃນໜອງດິນຄວນປ່ອຍປາດຸກລ້ຽງປະສົມກັບການລ້ຽງກົບໃນອັດຕາການປ່ອຍກົບລ້ຽງ 100 ໂຕ ແລະ ປ່ອຍປາດຸກລ້ຽງ 20 ໂຕ ເພື່ອໃຫ້ປາດຸກຊ່ວຍກິນເສດອາຫານທີ່ເຫື້າຈາກກົບ.
- ບໍ່ຄວນປ່ອຍກົບລ້ຽງໃນອັດຕາໜ້າແໜ່ນຫຼາຍຈະເຮັດໃຫ້ກົບເກີດໂລກພະຍາດໄດ້ງ່າຍ.

ລັກສະນະນ້ຳທີ່ໃຊ້ກົບຕ້ອງມີຄວາມສະອາດ

4.2 ການເລືອກແນວຝັນກົບມາລ້ຽງ

- ລູກກົບທີ່ນຳມາລ້ຽງຕ້ອງມີຂະໜາດ 2 ຊັງຕີແມັດຂຶ້ນໄປ ຫຼື ຂະໜາດເທົ່າຫົວໂປ້ມື.
- ລູກກົບຕ້ອງລັກສະນະສົມບູນ, ແຂງແຮງດີ ແລະ ມີຂະໜາດເທົ່າກັນເພື່ອບໍ່ໃຫ້ລູກກົບກິນກັນໃນເວລາການລ້ຽງ.
- ແຫຼ່ງແນວຝັນ.

ຕາຕະລາງ 1: ອັດຕາການປ່ອຍແນວຝັນກົບລ້ຽງ

ຮູບແບບການລ້ຽງ	ຂະໜາດ (ແມັດ)	ຈຳນວນການປ່ອຍ (ໂຕ)
ການລ້ຽງໃນຄອກໜອງດິນ ຫຼື ອ່າງຊີມັງ	2x3	500
	4x4	1,000
	6x8	2,500

ແນວຝັນກົບມີສະພາບແຂງແຮງ

4.3 ປະເພດອາຫານ ແລະ ການໃຫ້ອາຫານ

- ສໍາລັບປະເພດອາຫານແມ່ນອາຫານສໍາເລັດຮູບກົບ ຫຼື ປາດຸກ ແລະ ມີທາດໂປຼຕິນ 30-35% .
- ການໃຫ້ອາຫານກົບນ້ອຍແມ່ນໃຫ້ປະມານ 10% ແລະ ກົບໃຫຍ່ແມ່ນໃຫ້ 3% ຂອງນໍ້າໜັກກົບຕໍ່ວັນ ແລະ ໃຫ້ 2 ຄັ້ງ (ຕອນເຊົ້າ ແລະ ຕອນແລງ).
- ອາຫານຈາກທໍາມະຊາດເປັນອາຫານເສີມເຊັ່ນ: ຂີ້ກະເດືອນ, ປວກ ແລະ ແມງໄມ້ຊະນິດຕ່າງໆ.
- ຖ້າລ້ຽງກົບໃນໜອງຜ້າຢາງ ຫຼື ອ່າງຊີມັງ ເຮົາສາມາດເປີດດອກໄຟໃສ່ໃນຕອນກາງຄືນເພື່ອໃຫ້ແມງໄມ້ມາເປັນອາຫານກົບ.

ອາຫານສໍາເລັດຮູບກົບ

5. ປະເພດພະຍາດ ແລະ ວິທີປ້ອງກັນພະຍາດໃນ ການລ້ຽງກົບ

5.1 ປະເພດຂອງໂລກພະຍາດ

- ເກີດຈາກພວກແບກທິເລຍ. ເປັນໂລກພະຍາດທີ່ເຮັດໃຫ້ການລ້ຽງຂອງຊາວກະສິກອນມີບັນຫາຫຼາຍທີ່ສຸດເປັນຕົ້ນແມ່ນການລ້ຽງໃນກົບນ້ອຍ ແລະ ກົບໃຫຍ່.
- ເກີດຈາກພວກ ໂປຣໂຕຊິວໃນລໍາໃສ່. ເປັນໂລກພະຍາດທີ່ມັກເກີດໃນການລ້ຽງກົບນ້ອຍ ແລະ ຈະເຮັດກົບນ້ອຍຕາມເປັນຕໍານວນຫຼາຍ.
- ໂລກພະຍາດທ້ອງບວມ. ເປັນໂລກພະຍາດທີ່ມັກເກີດກັບລູກຮວກໃນການຜະລິດລູກກົບທີ່ນໍາໃຊ້ນໍ້າບາດານໃນການລ້ຽງ ແລະ ການຜະລິດລູກກົບ.

ໂລກພະຍາດແບກທິເລຍ

ປາກເປັນບາດແຜ

4.5 ການປົວລະບັດຮັກສາ ແລະ ການເກັບກູ້ຜົນຜະລິດ

- ບໍ່ຄວນລ້ຽງກົບໃນຍາມໜາວ ເພາະກົບບໍ່ກິນອາຫານ ແລະ ມີການຈະເລີນເຕີບໃຫຍ່ຊ້າ ຫຼື ກົບເກີດເປັນພະຍາດໄດ້ງ່າຍ.
- ຖ້າລ້ຽງໃນຄອກຄວນອານະໄມອ່າງ ແລະ ປ່ຽນຖ່າຍນໍ້າເປັນປະຈໍາ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ກົບກິນອາຫານດີ ແລະ ໃຫຍ່ໄວ.
- ການລ້ຽງກົບຄວນສ້າງບ່ອນລີ້ຊ້ອນໃຫ້ກົບອາໃສຢູ່ເຊັ່ນ: ຜັກຕົບ, ຜັກບົງ ແລະ ໄມ້ໄຜ່.
- ການໃຫ້ອາຫານກົບຄວນໃຫ້ພໍເໝາະກັບຄວາມຕ້ອງການອາຫານຂອງກົບທີ່ເຮົາລ້ຽງ, ຖ້າໃຫ້ຫຼາຍເກີນໄປຈະເຮັດໃຫ້ນໍ້າເນົ້າ.
- ຖ້າລ້ຽງກົບໄດ້ຂະໜາດກັບຄວາມຕ້ອງການຂອງຕະຫຼາດໃຫ້ຈັບກົບຈໍາໜ່າຍ ຫຼື ເອົາມາກິນ.
- ການຈັບກົບມາຈໍາໜ່າຍຄວນຄັດຂະໜາດກົບໃຫຍ່ອອກຂາຍ ແລະ ກົບມີຂະໜາດນ້ອຍໄວ້ກ່ອນ.

ການເອົາໄມ້ໄຜ່ເຮັດບ່ອນລີ້ຊ້ອນຂອງການລ້ຽງກົບ

ຕາຕະລາງ 2: ອັດຕາການໃຫ້ອາຫານການລ້ຽງກົບໃນຄອກໜອງຜ້າຢາງຂະໜາດ 2x3 ແມັດ ແລະ ປ່ອຍກົບລ້ຽງຈໍານວນ 500 ໂຕ

ລ/ດ	ໄລຍະເວລາການລ້ຽງ (ວັນ)	ອັດຕາການໃຫ້ອາຫານກຼາມ/ວັນ
1	ໄລຍະເວລາ 50 ວັນ	200 ກຼາມ/ວັນ
2	ໄລຍະເວລາ 60 ວັນ	300 ກຼາມ/ວັນ
3	ໄລຍະເວລາ 90 ວັນ	700 ກຼາມ/ວັນ
4	ໄລຍະເວລາ 120 ວັນ	1,500 ກຼາມ/ວັນ
6	ໄລຍະເວລາ 150 ວັນ	2,000 ກຼາມ/ວັນ

ຕາຕະລາງ 3: ອັດຕາການໃຫ້ອາຫານການລ້ຽງກົບໃນຄອກໜອງຜ້າຢາງຂະໜາດ 4x4 ແມັດ ແລະ ປ່ອຍກົບລ້ຽງຈໍານວນ 1,000 ໂຕ

ລ/ດ	ໄລຍະເວລາການລ້ຽງ (ວັນ)	ອັດຕາການໃຫ້ອາຫານກຼາມ/ວັນ
1	ໄລຍະເວລາ 50 ວັນ	400 ກຼາມ/ວັນ
2	ໄລຍະເວລາ 60 ວັນ	600 ກຼາມ/ວັນ
3	ໄລຍະເວລາ 90 ວັນ	1,500 ກຼາມ/ວັນ
4	ໄລຍະເວລາ 120 ວັນ	3,000 ກຼາມ/ວັນ
6	ໄລຍະເວລາ 150 ວັນ	4,000 ກຼາມ/ວັນ